PROPERTY OF ACKU

DAILY اراده

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۱۰۷۱

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

یوولسم کال - دویمه دوره، ۱۰۷۱ مه گڼه، پر له پسې ۲۱۴۶ گڼه د ۱۳۹۰ ل.د چنگاښ ۵مه - د یکشنبې ورځ، د ۱۴۳۲ هـ ق رجب ۲۵ مه د ۲۰۱۱ د جون ۲۶ مه

سال ۲۰۱۲، آغاز خروج اسپانیا از افغانستان

صدراعظم اسپانیا اعلام کرد، این کشور عملیات خروج نیروهای خود از افغانستان را از سال دیگر آغاز و تا سال ۲۰۱۴ میلادی تکمیل خواهد کرد.

به گزارش پرس تی وی، خوزه لویز رودریگرز زاپاترو، صدراعظم اسپانیا روز گذشته اعلام کرد، نزدیک به ۴۰ درصد نظامیان این کشور، تا نیمهٔ نخست سال ۲۰۱۳ میلادی به کشور خود بازخواهند گشت.

وی با بیان این که خروج نیروهای اسپانیایی از افغانستان انجام خواهد شد، افزود: "اگرچه ص۳

ایکن بیری سفیر امریکا در کابل:

اعلام نتایج انتخابات از سوی محکمه، نیاز به تفسیر دارد

سفیر امریکا در کابل اعلام داشت که اعلام نتایج انتخابات از سوی محکمهٔ اختصاصی نیاز به تفسیر دارد. آیکن بیری که در خصوص خروج عساکر امریکایی، در کابل در کنفرانس خبری سخن می گفت در مورد جنجال های به میان آمده در خصوص اعلام نتایج محکمهٔ اختصاصی انتخابات ولسی جرگهٔ افغانستان گفت، اعلام نتایج انتخابات از سوی محکمه، نیاز به تفسیر دارد و حل این مشکل مربوط نهادهای افغانستان می باشد.

انتخابات دور دوم ولسی جرگه، به تاریخ ۲۷ سنبلهٔ سال ۱۳۸۹ برگزار شد و نتایج آن در ۳ جدی همان سال، از سوی کمیسیون مستقل انتخابات اعلام گردید.

اما لوی څارنوالی، این نتایج را غیرمشروع خواند و محکمهٔ اختصاصی در اوایل برج جدی سال گذشته، براساس درخواست ستره محکمه و منظوری رییس جمهور، غرض بررسی تقلبات در انتخابات ولسی جرگه ایجاد گردید.

محکمه یادشده روز پنجشنبهٔ گذشته، ۶۲ تن از نامزدان معترض انتخابات ولسی جرگه را به کمیسیون مستقل انتخابات معرفی کرد، تا از آن طریق به ولسی جرکه معرفی شوند.

این در حالی است که در زمان اعلام نتایج انتخابات توسط کمیسیون مستقل انتخابات نیز سفارت امریکا مقیم کابل، سفارت بریتانیا و نماینده گی سازمان ملل متحد، حمایت خود را از آن اعلام داشته بود.

کارل آیکن بیری همچنان در این کنفرانس خبری ص۳

صرافان خواستار محاکمهٔ قاتلان صراف کشته شده، شدند

صرافان در واکنش به کشته شدن یک صراف، مرکز بزرگ تبادلهٔ اسعار (سرای شهزاده) را در شهر کابل مسدود ساخته و از حکومت خواهان دستگیری و محاکمهٔ قاتلان صراف کشته شده گردیدند.

عصر روز پنجشنبهٔ گذشته، افراد مسلح ناشناس در ساحهٔ وزیراکبرخان مینه شهر کابل بر موتر یک صراف که پول نقد را به سمت میدان هوایی انتقال می داد، تیراندازی کردند. سمونوال محمد ظاهر رییس تحقیقات جرایم جنایی زون ۱۰۱ آسمایی کابل در همان روز گفته بود که در این واقعه، یک صراف کشته و دو تن دیگر مجروح شده اند.

صدها تن از صرافان شهر کابل. دیروز در واکنش به این حمله در مقابل سرای شهزاده گردهم آمده و این سرای را به گونهٔ اعتراض مسدود کردند.

محمد امین جان خوستی رییس اتحادیهٔ صرافان سرای شهزاده در این گردهمایی گفت که در این حمله ذبیح الله یک صراف صرافی احمد شاه حکیمی کشته و سه صراف دیگر مجروح شده اند.

وی گفت که حمله کننده گان مسلح حدود سه میلیون دالر امریکایی را از موتر صرافی احمدشاه حکیمی با خود برده اند.

خوستی می گوید که سرای شهزاده تا زمانی که حکومت از تحقیقات در مورد حملهٔ روز پنجشنبه اطمینان ندهد، مسدود خواهد بود.

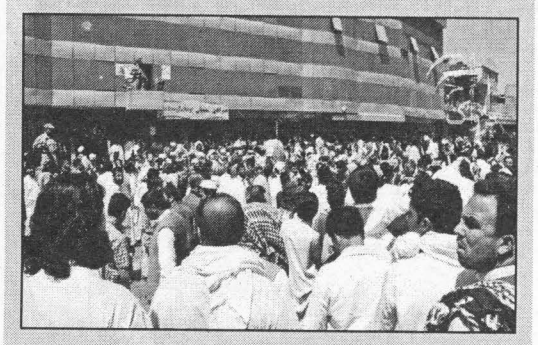

وی ادعا کرد که ارگان های امنیتی در ارتباط به این حمله به موقع اقدام نکردند و افزود: "واقعه در محلی رخ داده است که پوستهٔ امنیتی در صد متری آن واقع است؛ اما پولیس هیچ کاری نمی کند".

خوستی هشدار داد، اگر امنیت صرافان تامین نشود و عاملان حمله یاد شده به پنجهٔ قانون سپرده نشوند، آنها به اعتراضات صلح آمیز شان دوام خواهند داد. ص۳

د اسامه پیدا شوی ټلیفون پټ رازونه برملا کوي

نیویارک ټایمز د یوجګپوړي امریکایي چارواکي په حواله لیکلي چې د اسامه بن لادن په کور کي چې کوم ګرځنده ټلیفون موندل شوی، په هغه کې ثبت شوې شمېرې د بن لادن او پاکستان د سخت دریځه اسلامپالې ډلې، حرکت المجاهدین، اړیکې ثابتوي. د حرکت المجاهدین ډله له پاکستان څخه خپل فعالیتونه کوي او د امریکا د متحدو ایالتونو له خوا «د تروریستي» ډلې په نامه پېژندل شوې ده. نیویارک ټایمز په خپل رپوټ کې لیکلي چې امریکایي ځواکونو په ایبټ اباد کې د اسامه بن لادن له کور څخه یو ګرځنده ټلیفون ترلاسه کړی و، چې په دغه کې ثبت شوې شمېرې، د اسامه او حرکت المجاهدین تر منځ اړیکې په ګوته کوي. د امریکایي چارواکو په اند د حرکت المجاهدین ډلې سره د پاکستان استخباراتي شبکه ISI اړیکې لري، خو د امریکا د متحدو ایالتونو ځارګرې ادارې CIA لا په دې ۳مخ

لویه څارنوالي:

رد شوي وکیلان باید له ولسي جرګې ووځي!

د اوسنۍ ولسي جرګې یوشمېر غړو وړمه ورځ وویل چې که د انتخاباتي شکایتونو د څېړنې د ځانګړې محکمې

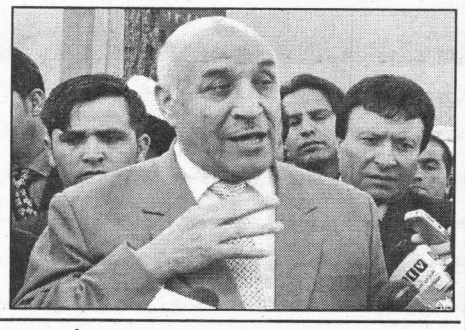

وروستۍ پرېکړه وانه خیستل شي، دوی به سرکونو ته راووځي او د معترضو کاندیدانو په شان به مظاهرې وکړي.

د پنجشنبې په ورځ د ځانګړې محکمې له میاشتو میاشتو څېړنو وروسته د ولسي جرګې ۶۱ غړي د ۱۳۸۹ لمریز کال د ولسي جرګې په انتخاباتو کې د درغلۍ په خاطر له ولسي جرګې څخه په ایستلو محکوم کړل.

د اختصاصي محکمې د تولو رایو له بیاشمېرلو وروسته معلومه کړه چې اکثرو کاندیدانو، حتي ځینو معترضو کاندیدانو ۳مخ

د لوګر دازرې په روغتون کې ځانمرګي برید ۱۸۰ تنو ته مرګ ژوبله واړوله

د لوګر ولایت دازرې ولسوالي په روغتون کې د یوه ځانمرګي برید په نتیجه کې ۶۰ تنه بستر ناروغان، ډاکټران، نرسان او پایوازان وژل شوي او یوسلو شل تنه نور ژوبل شوي دي.

د لوګر د والي ویاند دین محمد دروېش د پېښې په لومړیو شېبو کې ویلي وو چې ۳۰ تنه وژل شوي او ۴۵ تنه ټپیان شوي دي. فرانس پریس اژانس وایي چې دا حمله یوه تن ځانمرګي د موټر په وسیله کړې. مخکې ویل شوي وو چې په روغتون کې دننه چاودنه شوې، خو د لوګر د والي ویندوی وایي چې په جیب کې دومره زیات چاودېدونکي مواد ځای پر ځای شوي وو چې روغتون یې کاملاً نړولی دی.

د لوګر د ولایتي شورا رییس عبدالولي وکیل وویل چې نه پوهېږي د حملې هدف به څه و، خو په دې روغتون کې یوازې ملکیان بستر وو او درسته وژل شوي یا ټپیان شوي کسان ملکیان دي. ۳مخ

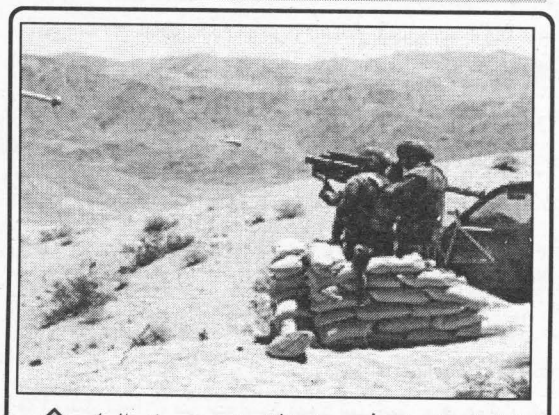

پر افغانستان د پاکستان پوځي برید او د افغان حکومت سړ عکس العمل

۲

پر افغانستان د پاکستان پوځي برید او د افغان حکومت سوړ عکس العمل

نسیم بریال

دالومړی ځل نه دی، چې پاکستان پر افغانستان باندې پوځي بریدونه کوي، بلکې تر دې پخوا هم پاکستان ځو ځو واړې پر افغانستان پوځي بریدونه کړي او د افغانستان خاورې ته یې ګڼ شمېر توغوندي راشړلي دي. نورستان هغه ولایت چې له پاکستان سره ګډه او نژدې پوله لري، دا ولایت هم څه موده وړاندې د پاکستانیو د بریدونو شاهد وو، خو دا ډول بریدونو خبره یوازې په نورستان پورې نه اړوندېږي، بلکې له پاکستان سره د اوږدې پولې پر سر پرتو ډېرې ولایتونو کې د پاکستان له خوا ډېرې وختونه د بریدونه خبرونه ورکول شوي دي، خو دا مسئله هغه وخت ډېره جدي او داند ېنبنې وړ وګرځېدله، چې له څو ورځو راهیسې پاکستانیو پوځونو د افغانستان د سرحدي ولایتونو پر ځینو سیمو باندې سخت د توغوندیو باران پیل کړی او تر دې دمه په دغو بریدونو کې په لسګونو تنه مړه او ټپیان شوي دي. دا بریدونه چې شاوخوا دوې اونۍ راهیسې دوام لري، د پاکستان له خوا د کوټې، ننګرهار او خوست ولایتونو پر یو شمېر سیمو د توپچي او نورو درنو وسلو ډزې پیل شوي، چې له املې یې یوازې په کونړ ولایت کې تراوسه لسګونو کسانو ته مرګ ژوبله اوښتې ده.

د ملي دفاع وزارت د خبرپانې په حواله ویل شوي، چې دوې ورځې وړاندې هم د کونړ پر شنکورک سیمې د پاکستان له لورې د توپچي ډزې شوې وې، چې له املې یې دوه ماشومان وژل شوي او دوه نور ټپیان دي. په دغه خبرپاڼه کې ایله په ایله دومره ویل شوي، چې د نورو بریدونو په مقابل کې د ځوابیه بریدونو واک افغان پوځونو ته ورکړل شوی دی.

په خبرپانې کې د ملي دفاع وزارت دویاند تور نجنرال محمد ظاهر عظیمي له خولې داګوابنه شوې، چې دا ډول حرکتونه به د ددواړو هېوادونو پر اړیکو به ناوړه اغېزې وکړي او د دا ډول کړنو د توجیه لپاره هېڅ معقول دلیل نشته.

جنرال عظیمي ویلي، چې د عسکري مسلک له مخې، په تکراري توګه د توپچي او راکټي بریدونو تېروتنه په څو کیلومتري کې د منلو وړ نه ده. هغه زیاته کړې: ((پاکستان باید په دې پوی شي، چې د افغانستان وګړي د خپل ولس د وینو د تویېدو په صورت کې غبرګون ښودلی شي.)) ملي دفاع وزارت په یاده شوې خبرپانه کې د پاکستان له حکومت څخه غوښتي، چې په بېرنۍ توګه دې د افغانستان پر خاوره د درنو وسلو بریدونه ودروي او د بریدونو له املې دې اوښتي زیانونه جبران کړي. سرچینې زیاته کړې: ((یوځل بیا مور په دې اړه خپله ژوره اندېښنه څرګندوو، ځکه چې له دې کارونو سره د دواړو نو هېوادونو اړیکې له ګوابنې سره مخ کېږي.)) د ملي دفاع وزارت ویلي، چې وړمه ورځ د پاکستان له خاورې څخه د خوست پر تنیو ولسوالۍ هم د درنې وسلې بریدشوی و، چې په ځوابي برید کې د هغوی د توپونو مخه ونیول شوه. دغه راز سرچینې ویلي، چې پرون له غرمې وروسته د پکتیکا پر برمل ولسوالۍ هم دا ډول برید شوی و، چې له ځوابي برید سره مخامخ شول. بلخواد ننګرهار ملکي او نظامي چارواکي هم وایي، چې وړمه شپه پاکستاني ځواکونو له خپلو پوستو څخه د ګوشټي ولسوالۍ ببلابېلې سیمې په توپچي ډزو ویشتلې دي. په ختیځو ولایتونو کې د لومړي زون سرحدي پولیسو قومندان مل پاسوال امین الله امرخېل وویل، چې د پاکستاني ځواکونو له خوا د ګوشټي ولسوالۍ پر انارګي سیمې د توپ لس مرمۍ توغول شوې دي. امرخېل وایي، چې په دوو اونیو کې پاکستاني ځواکونو د دویم ځل لپاره د دغې ولسوالۍ سرحدي سیمې په توپچي ډزو ویشتلې دي. په ګوشته کې د سرحدي پولیسو د ځلورم کنډک قوماندان سمونوال عبدالبصیر وویل، چې پاکستاني پوځونو د زیارت او بابا ډوب له پوستو څخه د انارګي د علاخېلو، تریلې او لکړۍ د استګونو په سیمو ډزې کړې دي. هغه زیاته کړه، چې په دغو بریدونو کې چا ته د سر زیان نه دی اوښتی، خو د سرحدي سیمو لسګونه کورنۍ د دغو بریدونو له وېرې کډوالې شوې دي. د یادونې ده، چې د روان کال په لومړۍ میاشت کې هم پر یادې ولسوالۍ د پاکستاني ځواکونو د پرلپسې بریدونو له املې د سیمې او ۱۷۰۰ کورنۍ ګډوالۍ ته اړې شوې وې. خو اوس اصلي خبره داده، چې پاکستان نه یوازې دا چې د افغانستان په کورنیو چارو کې پوره پوره لاسوهنه کوي او دا لاسوهنه یې د افغانستان پر روانو حالاتو بې اغېزې نه ده، بلکې د افغانستان روان حالت تر ډېره د پاکستان د لاسوهنې او شومو موخو زېرنده دي او د افغانستان د سولې روان بهیر هم له همدې املې ټکنی دی. پاکستان هېڅکله نه غواړي چې افغانستان پر خپلو پښو ودرېږي او پر خپل ځان بسیا شي، دا ځکه چې د افغانستان په بې ثباتۍ کې د پاکستان ډېرې مهمې ګټې

۳مخ

مواد مخدر؛ درآمد تضمینی، اشتغال سه میلیونی و مبارزهٔ دشوار

محمد اسحاق فیاض

یکی از مسوولیت هایی که بعد ازسال ۲۰۱۴ افغانستان باید به طور مستقل آن در داخل کشور انجام بدهد، مبارزه علیه کشت، تولید و قاچاق مواد مخدر است. همانطوری که طالبان تلاش دارند، تشکیلات جنگی و نظامی خود را تا سال ۲۰۱۴ حفظ کرده و بعد از آن در سایهٔ حملات گسترده، هوای بدست گرفتن قدرت را در کابل دارند؛ مافیای بین المللی مواد مخدر نیز منتظر اند، تا موعد خروج نیروهای خارجی از افغانستان تکمیل گردیده و زمینه را برای گسترش بیشتر کشت کوکنار در افغانستان فراهم آورده و افغانستان را به پایتخت جهانی مواد مخدر تبدیل نمایند!

به همین دلیل برای ارتقای ظرفیت نیروهای پولیس مبارزه با مواد مخدر، سیمینار سه روزه یی در کابل برگزار گردید، تا نیروهای پولیس مبارزه با مواد مخدر بتوانند، آماده گی ها لازم را به صورت مستقل در امر مبارزه با این مواد افیونی بعد از سال ۲۰۱۴ داشته باشند.

بازمحمد احمدی معین مبارزه با مواد مخدر در این سیمینار سه روزه گفت: "یکی از اهداف عمدهٔ پولیس مبارزه با مواد مخدر در سال جاری، ارتقای ظرفیت رهبری، اکمال تجهیز بیشتر و افزایش عملیات ها در راستای کشت و قاچاق مواد مخدر در سطح ولایات می باشد. این اداره سعی دارد، تا قبل از سال ۲۰۱۴ میلادی که پروسهٔ سپردن مسوولیت های امنیتی به نیروهای افغان تکمیل می شود، توانایی های منسوبان مبارزه با مواد مخدر را بالا ببرد تا بتوانند، بعد از خروج نیروهای بین المللی، مستقلانه علیه این پدیده مبارزه کنند".

هرچند او ادعا دارد که نسبت به سال گذشته، دستگیری قاچاقچیان ۳۰ درصد در سال جاری افزایش یافته است، اما او می گوید، روند مبارزه با مواد مخدر در افغانستان با مشکلات و چالش های زیادی دچار است که یکی از این مشکلات، دخالت های سازمان یافتهٔ مافیای بین المللی خارجی است که می خواهند، افغانستان به مکان امن برای تجارت افیونی آنان تبدیل گردد. او مبارزه علیه مواد مخدر را یک پدیدهٔ ملی و بین المللی دانست و گفت: تاحدی که توقع داریم، جلو قاچاق و تولید مواد مخدر گرفته نشده است.

اینکه توانایی پولیس مبارزه باموادمخدر در آینده چقدر بالا خواهد

ص۳

د لوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

همایش سه روزهٔ تهران و نیات غرض آلود ایران در منطقه

رییس جمهور کرزی و آصف علی زرداری هم اکنون در تهران به سر می برند. آنها به منظور شرکت در نشست بین المللی مبارزه با تروریزم به میزبانی ایران روز جمعه وارد تهران شدند.

درنشست بین المللی مبارزه با تروریزم در تهران که قرار است، امروز هم ادامه یابد، روسای جمهوری، وزیران و هیأت های نماینده گی ۸۰ کشور جهان، شرکت کرده اند.

به هر حال، کشور ایران این تجمع را در تهران در حالی برگزار می کند که از سویی بحران ها در شرق میانه و شمال افریقا همچنان با شدت و جدیت ادامه دارد و از سوی دیگر، در زمانی که آتش خشونت ها و ناامنی ها در افغانستان و پاکستان همچنان زبانه می زند، امریکا سرنای خروج از افغانستان را نواخته و گفته می شود، تا میانهٔ سال ۲۰۱۲ میلادی ۳۲ هزار عسکر خود را از این کشور بیرون می کشد و به پیروی از امریکا، سایر کشورهای عضو ناتو نیز، در شمار سربازان شان در افغانستان کاهش به عمل می آورند.

با توجه به وضعیت جاری در منطقه و حاشیهٔ آن، ایران که در مخالفت شدید با حضور نیروهای امریکایی و غربی در منطقه قرار دارد، در تلاش است، تا از این فرصت استفادهٔ اعظمی نماید.

ایران قبل از حضور نیروهای بین المللی در افغانستان و منطقه و بعد از آن، به شیوه های گوناگون در امور داخلی کشورهای همسایه مانند افغانستان، پاکستان، سوریه، لبنان، فلسطین و ... مداخله نموده و همواره با گسترش فرهنگ ایرانی و راه انداری دست درازی های ناروا و آشکار خود در امور داخلی این کشورها، در پی پخش دیدگاه های اخوندی بوده است.

بنابراین، چنین به نظر می رسد، ایران در فکر این است، نیروهای امریکایی و غربی به یکباره گی افغانستان را ترک خواهند گفت و باز میدان برای اسپ دوانی و شطرنج بازی ایرانی ها و پاکستانی ها خالی خواهد ماند، اما چنانکه مقام های امریکایی خاطر نشان ساخته اند، خروج نیروهای امریکایی از افغانستان به شکل تدریجی صورت خواهد گرفت و تا زمانی که آنان به این باور نرسند که افغانستان دیگر امن است، هیچ گاه افغانستان را ترک نخواهند کرد و در آن هم حضور بالقوه و هم بالفعل خود را محفوظ خواهند داشت.

با توجه به آنچه که گفته آمدیم، چنین به نظر می رسد، این همایش ها که به ابتکار ایران راه اندازی می شود و مقولهٔ مبارزه با تروریزم در آن به کار گرفته می شود، همه به گونهٔ ابزاری بوده و ایران از حضور سران و نماینده گان کشورهای شرکت کننده در همچو کنفرانس ها نیز، استفادهٔ ابزاری می نماید. از سویی می خواهد، خود را مبتکر درجه یک در منطقه وانمود سازد و از سوی دیگر، با توسل به چنین شیوه ها در تلاش است، کشورهای منطقه و همسایه را زیر تاثیر و نفوذ سیاسی و فرهنگی بیشتر خود قرار دهد. این ضرب المثل مشهور است که می گویند "پیشک به خاطر خدا موش را شکار نمی کند" بلکه یک هدف خاصی می داشته باشد؛ اکنون ایرانی ها نیز، در غم این نیستند که در منطقه چه می گذرد، کی می سوزد و کی می سازد و نه هم ثبات و امنیت منطقه برای آنان ارزشی دارد، بلکه آنان به صورت مشخص منافع ایرانی را دنبال می کنند، هرچند این مامول با پیامدهای زیانباری برای دیگران تمام شود.

پس گفته می توانیم، ایرانی ها زیر نام همچو همایش های منطقه یی، در پی شکار اهداف پنهان و پیدای خود هستند و با توسل به آن، می خواهند نفوذ سیاسی و فرهنگی خود را در منطقه پویاتر و بیش از پیش گسترده تر سازند.

مواد مخدر؛ درآمد تضمینی...

رفت و آیا نیروهای پولیس توانایی مبارزه مستقل با مواد مخدر را در سال ۲۰۱۴ دارند یا نه و آیا این نیروها توانایی خود شان را تا این تاریخ در چشم انداز تعیین شده ارتقا داده می توانند، یانه؟ موضوعی است که در آینده روشن خواهد شد.

اما معین مبارزه بامواد مخدر وزارت داخله دو آمار بلند بالایی نیز داد که نشان می دهد، مردم افغانستان تاچه اندازه به درآمد کشت و تولید مواد مخدر وابسته است و چه میزان مواد مخدر در کشور رشد داشته است. بر اساس آماری که او ارایه داده است، هم اکنون بیش از سه میلیون نفر در کشت، تولید و قاچاق مواد مخدر در افغانستان مشغول هستند که قسمت عمدهٔ این فعالیت ها و اشتغال این چنینی در ولایت های جنوبی است. آمار دیگری که ارایه گردید این بود که افغانستان ۹۳ درصد مواد مخدر دنیا را تولید می کند.

با توجه به این آمار، پولیس افغانستان هرقدر در امر مبارزه با مواد مخدر موفق باشد، بازهم نمی تواند کشت، تولید و قاچاق مواد مخدر را در افغانستان از بین ببرد؛ زیرا کشت کوکنار وتولید و قاچاق موادمخدر امروز در افغانستان به یک شغل تبدیل گردیده است، طوری که بیش از ۳ میلیون نفر به آن اشتغال دارند و میلیون ها تن از این طریق امرار معاش می کنند، آیا پولیس افغانستان می تواند، مانع اشتغال بیش از سه میلیون نفری شود که میلیون ها نفر دیگر را نیز نان می دهند؟.

این آمار زمانی بسیار قابل توجه و تامل خواهد بود که آمار اشتغال سه میلیونی به مواد مخدر را با آمار بیکاری در کشور مقایسه کنیم. بر اساس آمارهای رسمی یی که از سوی سازمان ملل در افغانستان انتشار یافته است، بیش از ۴۰ درصد مردان و بیش از ۶۰ درصد زنان درافغانستان بیکار هستند. کسانی که آمار شان در لیست افراد شاغل یا صاحب کار قرار گرفته اند نیز، کسانی هستند که بسیاری از آنان شغل دایمی ندارند، بلکه درآمد کوتاه مدت یا منقطع دارند و دولت افغانستان این افراد را جزء افراد بیکار به شمار نیاورده اند، به عنوان مثال کارگران ساختمانی سر چهار راه ها که هر صبح گاه در سر هرچهار راه بیش از هزار نفر منتظر کار می مانند و از این جمع فقط یک درصد شان در ان روز به کار می روند و بقیهٔ شان همچنان بیکار به خانه بر می گردند، دولت افغانستان همهٔ این افراد را جزء کارگران شاغل یا صاحب کار به شمار آورده اند، هم چنین افرادی را روزها به دست فروشی مشغول هستند و سرکراچی و تبنگ چیزهایی را برای فروش عرضه می کنند، در حالی که درآمد آنان در روز شاید کمتر از ۵۰ تا صد افغانی باشد، این افراد جزء کسانی قرار گرفته اند که مشغول به کار هستند.

حال باتوجه به آمار فوق در زمینهٔ بیکاری و نحوهٔ اشتغال پاره وقت و یا درآمد بسیار کم مردم، آیا اشتغال به کشت، تولید و قاچاق مواد مخدر بهترین شغل پر درآمد با توجه به مشاغل دیگر در افغانستان نخواهد بود؟ وقتی که اشتغال به مواد مخدر پردرآمدترین شغل باشد، چگونه می توان با آن مقابله کرد و مانع رشد و گسترش آن شد؟ آنهم در کشوری که بر اساس آمار سازمان ملل بیش از ۷ میلیون و سه صد هزار نفر از جمعیت ۳۰ میلیونی افغانستان زیر خط فقر زنده گی می کنند و وضعیت شان به سرحد هشدار در نبود مواد غذایی برای آنان رسیده است.

هرچند معین وزارت مبارزه با مواد مخدر می گوید، کشت کوکنار در کشور افزایش نیافته است، اما آمارها و نیز رجوع گستردهٔ دهقانان به کشت مجدد کوکنار چیز دیگری می گوید. سال گذشته به دلیل آنکه قیمت مواد مخدر در دو سال اخیرکاهش یافته بود، به صورت طبیعی میزان کشت و تولید مواد مخدر افغانستان نیز، کاهش چشمگیر یافت؛ زیرا تولید انبوه تریاک در سال های گذشته سبب نوسان قیمت در بازار این مواد افیونی گردید و دهقانان به ناچار به مواد زارعی دیگری روی آوردند، اما طولی نکشید که قیمت تریاک و دیگر ماده های مخدر ناگهان به شدت افزایش یافت، طوری که چند برابر قیمت آن بالا رفت. بالارفتن قیمت مواد مخدر به صورت طبیعی دهقانان سه میلیونی را تشویق به کشت مواد مخدر در سال جاری کرد. هم چنین دفتر مبارزه با جرایم و مواد مخدر سازمان ملل متحد دو ماه پیش اعلام کرد: کشت کوکنار و تولید موادمخدر امسال در بخش‌هایی از افغانستان که قبلاً عاری از کوکنار شده بود، درحال رشداست. به گفتهٔ این اداره، افزایش قیمت تریاک باعث تحریک دهقانان شده است.

آماری که خود جناب معین اعلام کرده خود نشان از گسترش کشت تریاک در سال جاری دارد، او می گوید، افغانستان ۹۵ درصد مواد مخدر کل جهان را تولید می کند، این امار نیز نشان می دهد، علی رغم مبارزات پولیس افغانستان روند کشت، تولید و قاچاق مواد مخدر رو به افزایش است.

یکی دیگر از عواملی که سه میلیون نفر به مواد مخدر اشتغال دارند این است که محصول تضمینی است، در افغانستان خرید هیچ محصولی غیر از تریاک، تضمینی نیست. مافیای بین المللی مواد مخدر حتا برای تشویق زارعان فقیر و نیازمند، محصولات کوکنار آنان را پیش خرید می کنند، مافیای بین المللی مواد مخدر از این طریق هم دهقانان را همیشه مدیون خود قرار می دهند و هم بر بازار این مواد افیونی مسلط می شوند و هم به آسانی می توانند، طرح های کشت بدیل دولت را خنثی نماید.

در چنین وضعیتی آیا واقعا مبارزه با مواد مخدر در افغانستان دشوار نیست؟ و آیا واقعا نیروهای پولیس تا سال ۲۰۱۴ ظرفیت آنرا پیدا خواهد کرد که بتواند، به تنهایی با پدیدهٔ رو به گسترش مواد مخدر که بیش از سه میلیون نفر به آن اشتغال دارند، مبارزه کند؟.

د اسامه پیدا شوی ...

اړه کومه تبصره نه ده کړې. د پاکستان دولت او د دغه هیواد استخباراتي شبکه له اسامه بن لادن سره هر رنګه اړیکې ردوي. د القاعدې شبکې مشر، اسامه بن لادن، پلازمینې اسلام آباد ته ځیرمه د یوې پوځي چونۍ ترڅنګ د امریکایي ځانګړو پوځیانو له خوا ووژل شو. نیویارک ټایمز په خپل راپور کې د یوه امریکایي چارواکي په خبره لیکلي چې ځینې امریکایي ځپړونکي دې نتیجې ته رسیدلي چې د حرکت المجاهدین قوماندانانو د ISI ځینو چارواکو سره اړیکې ټینګې کړې وې، خو دا د دې په مانا نه ده چې ګواکې ISI دې د اسامه بن لادن په پټ ساتلو کې مرسته کوله. د دغه راپور په حواله دا ممکنه ده چې د حرکت المجاهدین ډله، په پاکستان کې د بن لادن د پټ ساتلو مسووله شبکه وه. د دفاعي چارو یو ځیړ نیز ګروپ وایي چې دغه ډله د هند پر امنیتي تاسیساتو په برید کولو تورنه او د پاکستان په ولکه کشمیر سیمه کې فعاله ده. نیویارک ټایمز وایي چې دغې ډلې په کلونو کلونو له ISI سره پټې اړیکې لرلي. که څه هم د پاکستان او متحدو ایالتونو اړیکې ډېر وار خړې پړې شوي، خو د دواړو هېوادونو اړیکې وروسته له هغه تر بل هر وخت ډېرې ترنګلې شوې، چې امریکایي سرتیرو د پاکستان په زړه کې د القاعدې مشر، اسامه بن لادن وواژه.

د لوګر دازړې په روغتون کې ځانګړی ...

دوروستي راپور له مخې د طالبانو ویاند ذبیح الله مجاهد په دې پېښه کې د طالبانو د لاس لرلو په باب بې خبري څرګنده کړې ده او دا حمله یې غندلې هم ده. د ملګرو ملتو د راپور له مخې تېر کال په افغانستان کې ۲۷۷۷ ملکیان وژل شوي وو.

رد شوي وکیلان باید له ...

درغلي کړي. خو محکمې دخپلو پلټنو پراساس د ۶۱ اوسنیو غړیو پر ځای همدومره نور دوکالت جوګه بللي دي. که څه هم ځانګړې محکمې درغلګرو وکیلانو ته دسزا غوښتنه کړې، خو دېرې افغانان د انتخاباتو د کمپسیونونو مسوولانو ته د سختو سزاوو غوښتنه کوي او وایي که حکومت او قضایي اورګاونو په دې کار کې بیا هم له مصلحت څخه کار واخیست د فساد د ترویج له کولتور سره به یې لویه مرسته کړې وي. په درغلي یوشمېر تورن شویو وکیلانو د قانون د ملاتړ په نامه یوایتلاف جوړ کړی او د خپلې ستونزې د حل کولو لپاره یې د نړیوالو اورګانونو د مرستې غوښتنه کړې ده. خو د درغلیو د پراخوالي په خاطر هیڅ هیواد یا نړیوالې ټولنې د اختصاصي محکمې د فیصلې په وړاندې تراوسه پورې هیڅ راز عکس العمل نه دی ښوولی.

د دغه ایتلاف غړي دولسي جرګې هغه غړي دي چې د ځانګړې محکمې د تحقیقاتو په نتیجه کې باید له ولسي جرګې وایستل شي. د دوی په منځ کې ځینې کامیاب غړي هم شته او په درغلیو ناکامو تورنو وکیلانو د بریالیو کاندیدانو له منځه یو تن خپل مشر تاکلی دی. د ننګرهار وکیل حاجي ظاهر له دې سره سره چې بریالی دی، دایستل کېدونکو استازو مشر غوره شوی دی. قدیر خان پټکه کړې چې که د اختصاصي محکمې پرېکړه لغوه نه شوه په ټول افغانستان کې به مظاهرې پیل کړي. خو ده ونه ویل چې مظاهرې به د کومو خلکو په ملاتړ پیل کړي. په همدې حال کې د افغانستان لوی څارنوال اسحاق الکو د جمعې په ورځ ازادی راډیو ته په یوه مرکه کې وویل چې د ځانګړې محکمې فیصله به د پرله پسې عملي شي.

ښاغلی الکو یوازینی دولتي چارواکی و چې د ولسي جرګې په انتخاباتو کې د شویو درغلیو پر وړاندې یې جدیت وښود او د هغو کسانو دوسیې یې وځپړلې چې هم د انتخاباتي شکایتونو کمپسیون ورمعرفي کړي وو او هم نورو کاندیدانو پرې شکایت درلود.

پر افغانستان د پاکستان پوځي ...

نغښتې دي او اوس هم دا چې پر دغه هېواد یې د توغوندیو اورول پیل کړي، ښایي په دې کې هم ځانګړې موخې او ګټې ولري، خو دا چې پاکستان پر افغانستان باندې د بریدونو تر شا کومې موخې لري؟ ولې افغان دولت په دې برخه کې سوړ دریځ ښیي او ولې جدي عکس العمل نه ښکاره کوي، حال دا چې تر اوسه پورې دغو بریدونو درنه مرګ ژوبله او ورانې پېښه کړې ده؟ ایا د افغانانو وینه مباح ده؟ ایا دا بریدونه به همداسې دوام لري او د افغانانو وینه به په کې تویېږي او مالونه به یې په کې له منځه ځي؟ او ایا افغان دولت به د افغانانو د وینې او دغو ورانیو بدل کله او څنګه اخلي؟ دا هغه پوښتنې دي، چې هرو مرو ربښتوني او کره ځواب ته اړتیا لري.

سال ۲۰۱۲، آغاز خروج اسپانیا ...

این برنامهٔ خروج طرحی کاملا پیشرفته است، اما به بهبود تدریجی و تکاملی شرایط بستگی دارد. "

صرافان خواستار محاکمهٔ ...

صد ها تن از صرافان گرد هم آمده در مقابل سرای شهزاده با یک صدا از مسوولان امنیتی خواستند، تا واقعه یاد شده را جدی بررسی نمایند و عاملان آنرا به پنجهٔ قانون بسپارند.

حاجی امین الله وجدانی یک صراف سرای شهزادهٔ شهر کابل به آژانس خبری پژواک گفت که اتحادیه های صرافان کندهار، هرات، مزارشریف و ننگرهار نیز خبر داده اند، اگر مسوولان امنیتی تعهد بررسی جدی این حمله را ندهند، آنها نیز صرافی شان را مسدود کرده و دست به اعتراض خواهند زد.

وی صرافان را قشر بیگناه خواند و افزود: "چرا ما را به غریبی نمی گذارند؟ چرا حکومت امنیت ما را تامین نمی کند؟ اگر ما کار و بار خود را متوقف سازیم، ما را خو خیر است، اما هزاران تن دیگر که از همین طریق یک لقمه نان پیدا می کنند، نیز بیکار خواهند شد".

صدیق صدیقی سخنگوی وزارت امور داخله گفت که موضوع حملهٔ روز پنجشنبه بر صرافان تحت بررسی جدی قرار دارد.

وی گفت: "این وظیفهٔ پولیس است که چنین واقعات را تعقیب نماید، ما در این مورد جدی هستیم و در آیندهٔ نزدیک، نتایج بررسی ها روشن خواهد شد".

اعلام نتایج انتخابات از سوی ...

اعلام خروج بیش از ۳۰ هزار عسکر امریکایی از افغانستان را، آغاز تلاش های صلح و تقویت حاکمیت حکومت افغانستان خواند و گفت که این اقدام، به معنای پایان روابط امریکا و افغانستان نیست.

به باور کارشناسان، جنجال های انتخاباتی اخیر دولت رییس جمهور کرزی را به تمام معنا بی اعتبار و مشروعیت آنرا کمرنگ ساخته است؛ چنانکه قوهٔ مقننه، به وسیلهٔ محکمهٔ ویژهٔ انتخاباتی و قوای اجراییه و قضاییه به وسیلهٔ قوهٔ مقننه بی اعتبار و فاقد صلاحیت گردیده است.

دریای‌هلمند و عطش سوزندهٔ ایران!

داد نورانی

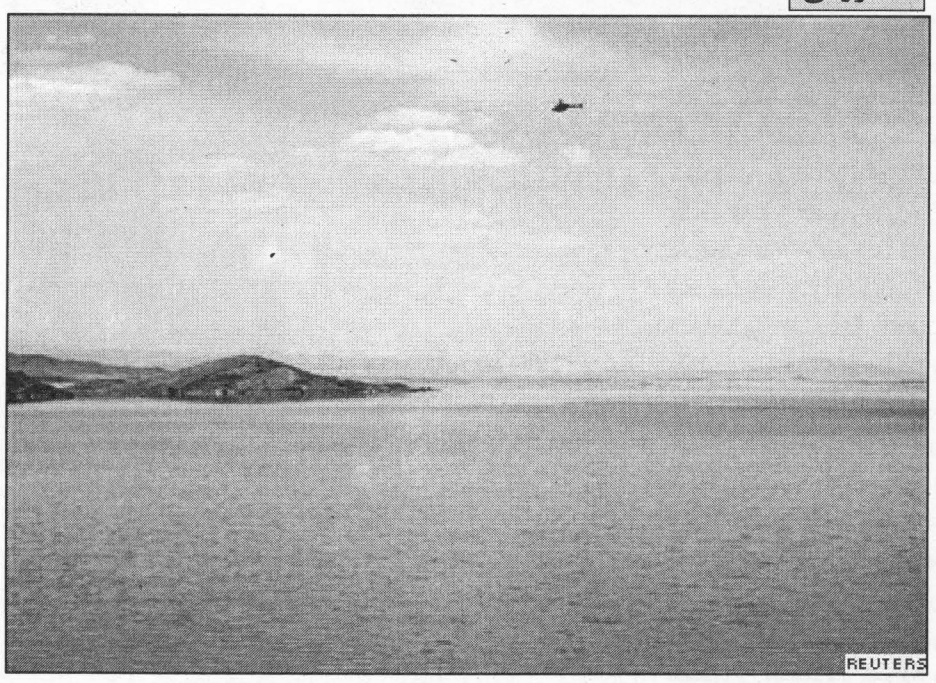

دریای هلمند کلانترین دریای داخلی افغانستان است که از کوه بابا سرچشمه گرفته، بعد از طی ۱۱۵۰ کیلومتر در مرز میان افغانستان و ایران به جهیل "سیستان" می ریزد. معاونان دریای هلمند، دریاهای ترنک، ارغستان و بزرگترین آن دریای "ارغنداب" است که در شروع ولایت هلمند به این دریا می ریزد، اما در مسیر حرکت دریا، ده‌ها شیلهٔ کوچک دیگر نیز، به آن وصل می‌گردد.

دریای هلمند با گذشتن از گرشک، در میان صحراهای بیکرانی جریان می یابد که فقط درکرانهٔ دریا، خال خال مردم زنده گی دارند. بر کرانهٔ راست دریا، دشت مارگوو برکرانهٔ چپ دریا، دشت "زره" و "گود زره" امتداد می یابد.

دریای‌هلمند که از شرق به غرب امتداد دارد، با عبور از " کمال خان" به شمالغرب متمایل می‌گردد که حدود ۷۰ کیلومتر موازی به مرز ایران همراه بوده است.

افغانستان و ایران امتداد می یابد و بعد در پیلر- ۵۱ (پایه) حد وسط دریا، سرحد میان افغانستان و ایران را می سازد. این سرحد مشترک تا پیلر- ۵۴ به طول ۲۷ کیلومتر امتداد می یابد. به این صورت، ایران در امتداد ۱۱۵۰ کیلومتر دریای هلمند، فقط ۲۷ کیلومتر با ما شریک است.

در سرتاسر مرز افغانستان و ایران، ۱۸۰ پیلر نصب است که ۹۰ پیلر آن را مکمهن از دهنهٔ ذوالفقار(از شمال به جنوب) تا نزدیکی‌های شیندند و التایی با ۹۰ پیلر دیگر از نقطهٔ صفری در رباط جعلی (از جنوب به شمال) تا ختم کار مکمهن را مشخص نمود. در دو نقطه یی که دریای هلمند و دریای هریرود مرز مشترک ایران و افغانستان را می سازد، همیشه با جدل‌ها و زورگویی‌های

در ۲۷ کیلومتر مرز مشترک آبی افغانستان و ایران که پیلرهای ۵۱، ۵۲، ۵۳ و ۵۴ در دو طرف دریا نصب شده، از چند سال به این سو ایرانی‌ها این پایه‌ها یا پیلرها را از بین برده که شاید روزی بر نصب این پیلرها هم جنجال به راه بیاندازند. در گذشته بعد از پیلر ۵۲ رود پریان به داخل خاک ایران جدا می شد، اما امروز این رود کاملاً پُر شده و چون ایران چند نهر دیگر حفر نموده، لذا به رود پریان ضرورتی ندارد.

دریای هلمند بعد از عبور از "شیلهٔ چرخ" در نزدیک سیاهدک و با سیرآب کردن ولسوالی‌های "کنک" و "چخانسور" به سوی هامون پوزک در جهیل سیستان سیر کرده در موقع توفانی سال که آب هلمند بالا می رود، هامون پوزک و هامون هلمند پرشده به

هامون صابری می ریزد (در کنار مرکز ولسوالی چخانسور دریای خاشرود نیز، به هامون پوزک می ریزد و در منطقهٔ شند معصوم خان دریای "خسپاس" که گاه سیل می‌کند نیز، به هامون پوزک وصل می شود. هامون پوزک، هامون هلمند و هامون صابری در مجموع جهیل سیستان را می‌سازند). علاوه به آب اضافی هامون‌های پوزک و هلمند که به هامون صابری می ریزد، دریاهای "فراه رود" و "هاروت رود" نیز، بالاخره به هامون صابری خالی می شود. جهیل سیستان در مجموع ۷۵۰۰ کیلومتر مربع مساحت دارد که خط مرزی از وسط این جهیل عبور کرده که بخش بیشتر جهیل سیستان جزء خاک ایران است.

بعد از پر شدن هامون صابری، آب اضافی، شهر زابل ایران را دور زده در فاصله میان زابل و دو راهی در منطقهٔ تاسوکی دوباره به مرز افغانستان و ایران می رسد. در گذشته این آب وارد افغانستان می شد و به "گود زره" می ریخت که تا ریگستان‌های بلوچستان پاکستان امتداد می‌یافت. اما از چندی به این سو ایران این آب را بسته و آب در داخل ایران ذخیره می گردد و اینک ایران همچنانکه آب هلمند را به زابل، زاهدان و کرمان می برد، تصمیم گرفته، تا آب "صابری" را به بیرجند ببرد.

دریای هلمند در ماه های حوت، حمل و ثور طغیانی می‌گردد و در ماه‌های سرطان، اسد، سنبله و میزان کم آب می شود. به این خاطر، کمتر سال‌هایی اتفاق می افتد که جهیل سیستان از یک سال به سال دیگر پر آب باقی بماند.

بر سر آب دریای هلمند، میان افغانستان و ایران همیشه جدل وجود داشته و بارها حکمیت‌های برای تقسیم آب تعیین شده است. اولین بار در ۱۸۷۱ گولد اسمیت که حکمیت تقسیم منطقهٔ سیستان را میان افغانستان و ایران به عهده داشت، بخش مهمی از "دلتای" این رود خانه‌ها (جهیل سیستان) را به ایران بخشید و تاکید کرد، جهت به وجود نیامدن جنجال بر سر کم آبی، دو طرف نباید نهر احداث کنند و به این صورت باچنین حکمیتی، این فرستادهٔ انگلیسی خشت جدل میان دو طرف را گذاشت که تا حال حل نشده است.

اما آرام، آرام رودخانه مسیر خود را عوض کرد، لذا در ۱۹۰۵ مکمهن بار دیگر مسوولیت حکمیت میان دو طرف را به عهده گرفت و بالاخره فیصله کرد، ایران ثلث آب بعد از کمال خان را برای آبیاری سیستان خود به مصرف برساند. اما در ۱۹۳۵ به اثر خشکسالی و فشار ایران بار دیگر مسألهٔ تقسیم آب دریای هلمند مطرح شد و این بار که هیأت دوطرف مدتی تحقیق کردند، بالاخره به این نتیجه رسیدند که بعد از بند کمال خان، نیم آب به افغانستان و نیم دیگر به ایران تعلق گیرد و این در حقیقت بیشترین آبی بود که به ایران بخشیده شد.

بار دیگر تحقیقات در بارهٔ مقدار آب هلمند و استفاده از وسایل پیشرفته جهت پیمایش آب به کار گرفته شد، اما مدت‌ها بر سر تقسیم آب توافقی به دست نیامد، تا بالاخره در مارچ ۱۹۷۲ این مهمترین معاهده یی میان موسی شفیق و امیر عباس هویدا به امضاء رسید که در آن معاهده به دولت ایران حق داده شد، تا در هر ثانیه ۲۶ مترمکعب آب را به خود اختصاص دهد و به این صورت در طول سال تمام سهم ایران ۸۲۰ میلیون متر مکعب آب می شد (در حالی که دریای هلمند در زمان اعتدال ۲۰ هزار مترمکعب آب را در ثانیه از بند کمال خان می گذراند) و این آخرین معاهدهٔ مورد قبول دو طرف به حساب می‌آید.

این معاهده که ۱۲ مادهٔ اصلی و دو ضمیمه یکی دربارهٔ صلاحیت و وظایف کمیساران با ۱۳ ماده و ضمیمهٔ دوم با نه ماده به تصویب رسیده که هم معاهدهٔ اصلی و هم دو ضمیمهٔ معاهدهٔ ضمیمه‌یی به وسیلهٔ صدراعظم ایران (امیرعباس هویدا) و صدراعظم افغانستان (محمد موسی شفیق) به امضا رسیده است و افغان‌ها آنرا مورد قبول قرار داده اند.

در مادهٔ دوم تعهدنامهٔ اصلی آمده است: **ادامه دارد**

کنوانسیون منع شکنجه و سایر رفتارها و مجازات ظالمانه، غیر انسانی یا تحقیر آمیز

ماده هجدهم: ۳- سرمنشی سازمان ملل متحد، کارمندان و امکانات لازم و مورد احتیاج را جهت اجرای موثر وظایفی که کمیته به موجب این کنوانسیون به عهده دارد، در اختیار کمیته خواهد گذاشت.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۳۱۶۰۴۵۰ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

ارادهٔ ورځپانه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپانه یې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: خادم احمد
موبایل:- ۰۷۰۰ ۵۹۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون: استاد مرتضی فرحتیار
موبایل:- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل:- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس: دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com